

CIRKA

GUTTA CAVAT LAPIDEM...

E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Vjeti II.

Nr. 19.

11 Prill 1937.

PERMBAJTJA:

Fa-ti	-- Misjoni i shkrimtarvet të rij fq.	65
tt	-- Biblijografi <i>L' Albanie et l' invasion turque</i>	66
Dora e harrueme	-- Shpija e jëme (Vjershë)	67
iks	-- Nji këshill me vend (novelë)	69
	-- T' a njofim shoqishojnë (nji pergjegje bashkëpuntorit të fletores „Gazeta e Korçës“)	70
	-- Shpallje konkursi për tekstin e nji hymni të ri të flamurit	71
	-- Nieri qi së shifej (roman i Jules Verne-s)	72
Hashim Koplik.	-- (Folklore) Posttriba	74
Lupi	-- Alla moda	75
Elsa	-- Nji gjethit (vjershë)	75
Fija e Dodona	-- Shtylla e lexuesavet	76
Dashamiri i	-- Gzim Prendveret (vjershë)	77
hartit	-- Dromca historiye	77
	-- Moshë e veprim	78
	-- Biblijografi	78
	-- Në Hiye të Rozafatit	79
	-- Per me largue të keq	80
	-- Korrespondenca (në mlojcë)	80
	-- Konkursi Nr. 8 (në mlojcë)	80

©

Çmimi 1 Lek

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Korrespondenca e „Cirkës“

LUAN BURRTHYESI — Durrës. — Jemi mirënjohës për urime, ashtu për simpatë që diftoni ndaj të perkohshmen t' onë, për dergimin e volumit që keni botue, edhe për poezitë të cillat kanë me u botue kurrë t' u vijë rrada. Kemi marrë dhe çmimin e pajtimit që e rregjistrueme.

K. F. — Tiranë. — Vjerrsha që na keni dergue është shumë më e plotësuese se ajo e mëparëshmeja. Ndoshta mund t' a botojmë me radhë.

GJETO KOLA — Shkoder. — Pritme me kënaqësi bashkëpunimin t' Uej. Edhe vjerrsha ka me u botue. Pra, nojmë që do kritikë letrare, por s' mund të lidhemi për botim për pa e shqyrtue më parë.

H. B. — Shkoder. — Ju falemi nderës për lojën e konkursit që ka me u botue.

GJIKAM — Bari. -- Artikulli i Juej, që prekë një problem aq të rëndësishëm e shvillue me kompetencë, na mbet për numer t' ardhëshëm. Falënderime e shndet.

GURI — Shkoder. — Punimi mbi doket shqyptare ka me u botue.

Z. K. — Shkoder. — Folkloret i presim gjithmonë me andje e Ju falemi nderës. Por këto që na keni dergue na duken se janë më tepër kronikë e tashme se folklore.

P. F. — Shkoder. — Ka me u botue kurrë t' u vijë rrada.

S
H
U
M

ANDRE SKANJETI & VLL.

Shkoder-Durrës

Artikuj shpijakë
e për peshqeshe

L
I
R
E

Shum lirë

S
H
U
M

L
I
R
E

MAGAZINA **ULQINAKU** e kompletueme me të gjithë artikujt e rij të modës më të mramë për stinat e premdverës dhe të verës, siguron klientelen e vet se që do mall që të blëhet në këtë magazinë është prej atyne të qendrave më të mëdha t' Europës ku krijohen modat dhe me çmim përball që farëdo konkurrencë.

Kapela grash mode

Stofna grash thjeshtë leshi për kostume e manto mode.

Pelhurna mëndashit Clocque e tjera e tjera lloje qëdo llojë vetëm një kostum.

MAGAZINA **ULQINAKU**
VLLAZEN SALIH MEHMET

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

PAJTIMET: Shqypni Perjashta

Per 1 vjetë Fr. ari 4.— 6.—

„ 6 muej „ 2.20 3.—

Vjeti II. Nr. 19

Shkoder, 11 Prill 1937

Copa 1 Lek

Misjoni i shkrimtarvet të rij

Me folë permby shkrimtarë të soçem duket një punë gadi krejt e kotë, masi sod per sod po i thotë vedit shkrimtar deri njaj, qi, pa i pasë nxë as dy-tri vjet bankat e shkollës, po të ngrehet si gjel detit, e me nji zet-tridhetë fjalë shqype e me dyzet fjalë të hueja, po don me shitë dieje, me derdhë filozofi, pa marrë vesht as aj vetë ndoshta se shka ka shkruet.

Nderkaq rivistat shtohen, fletoret mushen si një ditë per ditë, e publiku i ngratë dehet me gjithnduerë shkrimesh të pakrypë, helmato-set me gjithfarë mendimesh të pamsim, as të drojshin shkrimtarët me msue të miren, por si të kishin per misjon ine perhapë të keqen, pshtetun ndoshta n' at parimin e gabuem se „moral e arti nuk munden me perkue zëbashkut“!

E pra, qyshse ekzistoj në botë arti, qyshse njerzt mujten me i thanë vedit shkrimtarë, si vjershtarë, si prozatorë, kta maheshin prej popullit e ishin edhe pernjimend msuesa, e prejse neper art të vet, diejten, jo veç me gzue e kondendue vetem shiset e ndiesit, por edhe me msue, me edukue, prandej u thirren e thirren edhe gjithnji sod njerz të mdhaja.

* * *

Rivista „Cirka“ n' at pervujtin e vet, mahet, e është edhe pernjimend krejt popullore, si në landë të pershtatshme per popull, si edhe pse, e vogel me shtill, kondendohet me njaso mendimesh e msimesh, qi janë mât i nevojshmi ushqim per popull, jo njajq të naltë, por të ndermjemë. Ky kje programi i sajë qysh në

fillim, e prandej e ndoqa me sympati e veme-nde numer per numer, edhe premtova, per deri kû të më mrrijte kerrçiku, me u bâ n' at perultsin t' ême, si ndimës i saji në të perhapun e në bashkpunim.

E rasen m' a dha shi vetë Drejtimi kur më grishi me u bâ me ta bashkpuntuer; ndersa shkasin e argumentit, lânë lirë prej të ndershmit Drejtim, e mora mât fort tuj pà disa shkrime të perditshme, qi me sý myllë botohen nder do fletë a broshura të posaçme, e sidomos tuj vû oroe disa pergjegje, ka 'i herë gadi të randa, qi si kjo rivistë, ashtu sa e sa tjera, u bâjn në „Posta e jonë“ sa shkrimtarve, qi nji mas nji, dergojn shkrime per botim, veç si të thirren shkrimtarë, veç si të quehen bashkpuntorë.

Per kto e sa arsye tjera, si vedit prandej nepet me pvetë: vall, e kû don me dalë gjith kjo çetë të të rijsh me kto shkrime? . . . kû donë me vrà kta puntorë të kotë, kta shkrimtarë të vogjel me gjith kto mendime? . . . e deri kur do të presim per me u pjekë, me u bâ njerz pernjimend, msues, edukator? . . .

Perse misjoni i nji shkrimtarit të vertetë nuk është, as nuk mund të jetë tjetër, veç me msue, me edukue me shkrime të veta. As nuk mjafton mos me prisë mos me korrumpue, por duhe neper shkrim me msue e me edukue vertytin, me pri e me drejtue kah e mara.

Fatkeqsisht veç do shkrimtarë të rij duket si t' a kishin në mui ket misjon, si t' a urrejtshin ket vetyrë të snejtë: qyshse shumica, largue prej nevojve të jetës, rrëjtë ndoshta prej

do idësh të gabueme, dejë prej interesit e oportunitetit, gjinden sa qiella me tokë prej realitetit të sendeve, jetojn krejt në stratosferë, në botën e andrrave e t'asgjâs, pa mendue, mundet me kenë, aspak se letratyra, shkrimi do të jetë, jo veç knaqa e ndiesive, por mâ fort e shpirtit e e zëmres, do të jetë kathedra e mendeve t'ûnshme per msim, froni i karaktereve t'etshme per edukim.

Me kaq na nuk duem me pengue letratyren e cilla, sa mâ flutrake, fantastike të jetë, aq edhe mâ teper të terhjekë, perpîhet, as nuk jemi kundra njij a njij tjetrit shkrim a shkrimtar, fletë a fletorar të ditve t'ona, masi kjo është një detyrë, jo veç ligjit, por natyret, e kompetentave, vetem na kandet me lypë e me kerkue pak mâ teper serjozitet e realitet nder shkrimtarë të soçem, pak mâ krypë e undyrë nder shkrime të perditshme e sidomos pak mâ pjekmenî e kompetencë nder artikullshkruesat të rij, të cillve kishim me dashtë me u kshillue

qortimin e Horacit:

Sumite materiam vestris, qui scribitis, aequam Viribus.

(Ad Pis. de arte poet. 38-9).

Po deshtët me e msue pernjimend popullin, shkrueni shka u bân kerçiku, per ndryshej në vend qi me edukue damtoni ndiesi e karaktere, helmoni shpirten e zemra.

T'a peshojn mirë shkrimtarët e sodit së mramit fjalen e Tolstoi:

„Po deshtem me pertrî njerz sikush prej ksaj breznije të ré, perbâ mâ shum me asish, qi kan mâ shum flokë se krye, t'a dijm mirë se na nuk mund t'i bâjm kurr njerz ndryshej veç me punë“ — e un po shtoj — të njimendte, reale, e jo me vepra fantastike e dehse.

Vetem kaq ksaj here per shkrimtarë të rij, per misjon e detyrë të tyne gjithmarsisht; një herë tjetër ndonji send mâ veçanerisht.

Tiranë, Marc 1937

Fa-ti.

BIBLIOGRAFI

L'ALBANIE ET L'INVASION TURQUE — au XVe siècle — par ATHANASE GEGAÏ, O. F. M. — Docteur en sciences historiques — Louvain - Paris 1937, Paul Geuthner 12 rue Vavin.

Libri mâ së parit paraqitet me një parathânje, kû diftohet metodi i ndjekun në perpilim të vepers e njëherit edhe gurrat historike mî gjendjen e Shqypnis në shekullin XV.

Me një herë mrapa vjen tabela bibliografike, e dame nder gurra (sources) e nder vepra (travaux), qi u shkruenë nder giuhë të ndryshme, e qi porsî mâ të parat flasin mî historin e ksajë kohë.

Mas ksajë parathânje e mas pjesës bibliografike, qi pershijn sbashkut 20 faqe, libri dhahet nder 0 kaptina, e qe në dy fjalë permledhja e se së cilles nder kto kaptina:

I. *Kaptinë* flet mî gjendjen historike të Shqypnis në kohë të Mjesme, kû shoshiten *dyndjet slave*, historia e ëmnit «Shqypnî», Shqypnija nen Byzanc e influksi okcidental në vend t'onë deri në shekullin XV. — Fîll mrapa, tuj kënë se qellimi i auktorit është me bâ me spikatë historin e Shqypnis, flet tuj pasë para sÿsh vendin e vet, permî familje,

shqyptare e mî sistemin feudal, aq të hapun neper marë Shqypnîn.

II. *Kaptinë*: Familja e Kastriotëve: origina, ëmnat. Qiten poshtë me dokumeta: a.) origina slave; b.) provohet se ëmni i parë është Mazreku, mandej Rastrijota. Pronet e families; rinija e Skanderbegut mas dokumetash. Legenda e të helmatisunit të fmijve.

Pjesë mâ me vëndsi: çësja e të helmatisunit, se si bâhet turk Skanderbegu e se kthen në Shqypnî pa tëje të Sultanit.

III. *Kaptinë*: Kuvengrijet shqyptare e Familja e Aramit. Ëmni i ktij, pronet e roli në historin shqyptare. Dëndja e Familjes n'Italî e njerzt mâ të dant në shëj.

IV. *Kaptinë*: Llojja e Lezhes, bazet, ushtria ndimata. Skanderbegu nuk është kenë kurr Mret; Mret pà kundër Lufta kundra Venedikut. Gabimet (Vijon në faqe 68)

S H P I J A E J E M E

O shpi, ndertesë gaztore,
 Qi Agimin e praruem soditë per ball,
 Me d'yr e me dritore
 Neper t' cillat pershkohet elementi
 Mâ i nevojshe per t' gjall,

E paster, bukuroshe,
 Si zojë e randë tuj ndëjë pshtetë mbi një
 Kû n' kambë, me nyrë kuqloshe [truell
 Slerpikë me shum mjeshtëri shtylla çementi
 Dora e puntorit suell,

Prej vetllave nusijet,
 Qi n' t' kornice kryepuntori i thotë,
 Balkona bukurijet
 Ti deri nder themele i rrfen shikjuesit
 Me mâtje të ndrejhtë e të plotë.

E duket se ja kanë
 Atij qi me kureshtë ktû pari ndalet,
 Hijen e ftyren t' ande,
 Tuj brohoritë n' heshlim duert e Hartuesit
 Qi s' din në ket gjâ farë fjalet.

N' sâ mshefë nen pranin t' ême
 Brëza çelnikut prej çementit mblue,
 Ti jashtë m' tregon një trëme
 Ku vocrraket e mija kalojnë kohen
 Tuj qeshë e tuj lodrue.

Me shum mundime e t' vshtëra
 Rrokull sâ vjetve kjeçë orvatë pà prâ
 T' sot nder skuta e bira
 Kursimet me t' i futë nen gur qi s' lohen,
 Po kshtû si jë me t' bâ.

Me sbukurime t' fundit
 Ti me tjera e pelqveshme n'rresht u vûne
 N' ket fushore katundit
 Qi t' kandshme m' a sajone e t' ambel ditën
 Kûr n' zyre s' kam orë pune.

O shpi, ndertesë hareje,
 S' â plogsija lândore o ndëja e qetë
 Qi pres gjithnji prej teje.
 Me shum virtyte fmît e mî qi t' rriten
 Dishroj pà prâ n' ket jetë.

E due qi mbrëndë qetsija
 Shpirtnore pergjithmonë sundimin t' kën
 E t' themelobjë mirsija
 T' flakta ndisina, n' ambelcim dashtnije,
 Mâ t' thekshme per Atdhën.

Po shk' â, po shk' â n' ket lêmë
 T' mjerimeve t' ktij shekull ç' do banesë?
 Qender per lot e ofshamë
 Kûr s' ndihet per ngushllim zâ Perendije
 E s' âsht kuptim per besë.

Mâ i lum po atëherë mbi kreshta
 T' malit nder zhele t' një kasollës blegtori
 Kûr thurret me zâne t' shpeshta,
 I pà-perlyem me faj, al Ent qi s' parit
 Prej kurrgjâjet e nxori.

Â e lume po ajo ksollë
 Rû, edhe pse s' vrehet asnji provë teknike
 O harti i mëndes s' hollë,
 Perforcohen virtytet e Atdhëtarit
 Me kalorsî kreshnike.

N' thjeshtsin e kjartë permbrenda
 Paritit qi bashkon një ksollë me 'i tjetër
 Natyra vetë me pënda
 T' mysterit pertocark at' qendisi
 Ndolljet e botes s' vjeter.

Ndollje t' çuditshme e t' thella,
 T' perkthyme neper shekuj si tradita,
 T' nierit qi rrnoj nder shpella,
 At-herë kûr u dallue prej fisit fisi
 Me t' mðhá degame e prita.

Shkelqyene por dhe albotë
 Detyrët e fisit porsî sot e idheja
 E jetës vllaznore n' botë
 Me gjoje e blegtori nder valle e kangë
 T' para n' at kohë e t' reja.

O Pjellë trilluese e Albjunit
 Qi s' prâne tuj helmue shekullin mbarë
 Tuj kmye me ftyrë Majmunit
 E prej ftyrës hyjnë plote tuj e shmangë
 Ftyren e robit t' parë,

Ti n' botë me shum doktrina
 Qi ndoshta nxorë n' mirëstatin t' vënetit,
 Si mizat neper trina
 Mblodhe t' hulum e t' ndërlikum m' nder-
 Popuj t' rrituem prej detit. [gjegje

Por përpj t' luftues shum tise
 Jo p' dhunat t' kishte nder Perrtat fije
 Qi t' shum thellë qendise.
 Kane kohë vetu shpëksat t' tû nder vegje,
 Jo një me një e dije.

*Kû jé? Kû vojte? ... E ç' bane
Jashtë sterave t'âmshueme o shpirt pá frê?
Ah nalt jo shpella e stane
Por me frona t'praruem qëndra ngushllimit
Hyji stolisë n' mbirë*

*Per kê fiton ktû hirin
E Asaj qi duhet Provaní hyjnore.
Tjeter atje e pret nierin
Banesë me gzime, e pà-dhunueshme, amshi-
Rrethue me kângë qiellore. [mit*

20. 10. 1936

*Tymi i shperdám n' ket fushë
T' òktrinavet ne kob òriten e çmueshme
T' sývet me lot na i mbushë,
N' sá kerkojmë pá pushim per zëmra t'ona
Jetë ndër banesa t' gzueshme.*

*Por òel mã i fòrt gazmëndi
I shpís s' âmshueme qi â caktue per në:
Nalt, atje nalt âsht vëndi
Kû t' gjith pushimin òo t' kerkojm t' e vona;
Sot jëm shtegtarë mbì òhé.*

Dora e harrueme

e kronistave e të historjakve per rreth çastjes së dekës së Lekë Zakaris. Pagja me Venedik: qortim gabimesh historike gjithkah. Çastja e të marrunit pjesë të Skanderbegut në kryqaten a Huniadit. — Rrethimi i Krues. Venediku. Gjendja kritike e Skanderbegut. Librimi. Martesa.

V. *Kaptinë*: Alfonsi i Napullit e Skanderbegu. Politika e Alfonsit, Skanderbegu vasal i Napullit. Pronet e lshueme Alfonsit neper traktatin e vjetit 1451. Princat Shqyphtarë vasal të Napullit. Intrigat Veneçjane. Vlera e traktatit.

VI. *Kaptinë*: Skanderbegu e Mohamedi II. Gjendja. Luftat e para. Ngallnimet e Sulltanit mí Konstantinopull. Organizimet balkanike - hungareze - napolitane. Venediku msallë me dy faqe. Lvizjet e Dukagjinve. Katastrofa e Beratit e rrenimi i Shqypnis në vjetin 1455. Trathit e princave: Gjendja kritike, Ngallnimi i Skanderbegut. *Skanderbegu Kapiðan i Selis Shëjte*, ëmnue prej Kalikstit III. — Çastje tjera të ndryshme të zgjdhuna. Deka e Alfonsit. Armpushimi me Sulltanin.

VII. *Kaptinë*: Skanderbegu n'Itali në ndimë të Ferdinandit. Vlera e ktij ekspedicionit. Sulmim kundra historjakësh qi mohojn randsin e ktij ekspedicion.

VIII. *Kaptinë*: Kryeqata e Piut II. e luftat e mrame, kthimi. Luftime. Pagja me Sulltanin. Aleanca me Venedik. Hungerija e Venediku liðhin aleancë të ré. Pál Êjlli. Luftat në Shqypni. Skanderbegu në Romë e në Napull. Librimi i Krues. Deka e Skanderbegut.

IX. *Kaptinë*: Shqypnija e Venediku kundra Turkut në vj. 1463—1503. Familja e Skanderbegut në Napull. (1468). Pali II. e luftat kundra Turqve. Të rámt e Shqypnis. Mohammedi II. çon një ekspedicion n'Itali. Deka e tij. Lufta kundra Turkis (Okcidenti). Gjon Kastrioti, i biri i Skanderbegut, në Shqypni, historia e tij e e revolucioneve. Përa ndermjet Venedikut e Turkis. Masarðhsat e Kastriotëve.

Mbyllje: Pse rá Shqypnija? Fytyra e madhnue-

shme e Gjergj Kastriotit. Vlera e vepers së lumnueshme të tij.

* * *

Kjo është vepra e vlershme, qi i fali Shqypnis, shi në ket kohë të bukur kremtimesh 25-vjetore të pamvarsis, Doktorin e ri Françeskan, P. Atanaz Gegaj, masi shfletoi, neper një münd dy vjetsh, mã të parat Biblioteka e mã të çmueshmet Arkiva t' Europës, si Romë, Paris, Venedik etj., kû ndrjhen tash sá qinda vjetsh mshefsit mã me randsi per historin t' onë komtare.

Vepra, si mas gjikimit të Profesorave të permendun t' Universitetit të Louvain, e mas landet të çmueshme, qi perman, münd të thirret e vetmja në lamen historike shqyptare krye deri më sot per rreth shekullit XV, qi mahet, e me shum arrsyje, mã i lumnueshmi, por njiherit edhe mã kritiku per historin t' onë komtare, masi në të lumnija e Shqypnis, ne mrrin kulmin, bjen edhe me një herë, per me vuetjë per gadi 5 shekuj robnin mã të mndershmen, zgiedhen mã të randen.

Në ket veper shkëlzen nen prizmit mã kritik historjak sidomos styra e padekshme e faloit komtar, Gjergj Kastriotit, Skanderbegut, tuj u rrahë e zgjdhë disa çastje, të diskutueme njimend deri më sot prej historjakëve tjerë, por edhe të pazgjidhuna deri më Doktorin e ri, si per she-mull: helmimi e edukimi i Skanderbegut.

Kaptina III. mardaj, krejt e Aranitin është një perjudhë historike e pazgjidhun prej korrkuj deri më sot; si edhe çastjet, qi rriten e zgjdhën nen kaptinen V. janë ato mã me randsi qi u zhvilluën në ket veper; shtou ktyne edhe studimet e dokumentueme të kaptinës VIII. e atbotë libri na paraqitet n' një perpiqim e vet, pors kryevepra, qi u botë deri më sot rreth shekullit XV. të historis s' onë komtare.

Perqzohemi prandej me Doktorin e ri, edhe urojm qi kjo veper kryesore e tija të jetë pors shemull per tjerë Universitarë shqyptarë, çdo landet kjoshin, per me i nzitë ndër studimet të themeluta e të randsishme tuj i ldnë ndër vedit e tuj i sjellë edhe mã të madhen dobí Atdheut të perbashktë, Shqypnis.

t-t

Nji këshill me vend

Novelë

(Perkëthye prej frengishtes)

Nji ditë, nji katundár me émen Bernard, tue qillue në nji gjytet të madh e mbasi i kishte krye të gjitha punët e veta e kishte kohë mjaft para se të nisej per katund të vet, mendoi me shkue e me marrë këshill te nji advokat në zâ. I a kishte ndi émnin shum herë zotni Poitier-it, i cilli kishte nám kaq të madh sá qi besohej se nji davá domosdo do të fitohej kúr ishte e bame mbas mendimit e këshillit të tij. Katundari pveti se kah e kishte shpín e u nis fill ke ai.

Klienta ishin shum tue pritë, e edhe Bernard-it i u desht me pritë per nji kohë të gjatë; në fund i erdh rendi e kje qitë n' odë të tij. Z. Poitier-i i diftoi nji karrigë per me ndëjë, hoq gjyslykët e i pshteti në tryes e e pveti se per çka kishte ardhë.

— Per besë, zotni advokat, i a bani katundari tue sjellë kapelen në dorë, kam ndi tue folë kaq mirë per ju qi; tue u gjetë në ket gjytet, deshta me ardhë e me marrë kshill per mos me lanë me kalue nji rás kaq të bukur.

— Ju falem nderës shum per ket besim qi paskeni në mue, lum miku, por ju m' a han mendja se do të kení ndo 'i davá?

— Davá? Prite Zot! Un i kam mní davát e kurr Pjeter Bernard-i ká pasë fjalë me kend.

— Atëherë doni me shkatrrue ndo 'i punë, ndo'i pjeslim pasunije në familje?

— Më falni, zotni advokat, por un e familja e éme nuk e kemi kurrkund terezín me u dá, pse na shkojmë mirë fort me shoqi-shojnë.

— Atëherë do të doni me bâ ndo 'i kontratë per blemje a shitje?

— Jo zotni advokat! un s'jam as aq i pasun sa per me blé, as aq i vorfen sá per me shitë.

— Po atëherë çka doni prej mejet? pveti advokati i çuditun.

— Qe, po ju diftoj, zotni advokat, xú me thanë prap Bernard-i, me nji të qeshun katundarësh, due me pasë nji këshill prej jush, mbasi qillova në ket gjytet, e ást mirë gjithmonë me perfitue prej kësaj rase.

Advokoti z. Poitier bani buzen në gaz, kapi pendën e pveti katundarin se ç'farë émnit kishte.

— Pjeter Bernard-i, pergjegji ky, i lum se kishte kenë i marrun vesht.

— Sa vjetsh?

— Katerdhjet vjetsh, o andejpari.

— Po profesjoni i juej?

— Profesjoni?... É, po, doni me thanë se çka báj?... Un jam bulk.

Advokati shkroi dy rreshta, bâni pâl letren e i a dha klientit të vet.

— U krye? i a bâni Bernard-i me çudi; mirë fort! paç doren e mirë. Sâ bân pra ky këshill, zotni advokat?

— Tre frank.

Bernard-i pagoi pá fjalë, pershndeti me atë njerzi qi dite e duel jashtë i lum e disí krenár qi nuk kishte lanë me kalue rasen e bukur.

Mrríjti në shpí njaty n'oren kater masdite, lodhë e këputë, e prandej per atë ditë qiti ceken mos me punue mâ, por me pushue.

Nji djalë i tij erdh me e pvetë a duhej qitë mrëndë sana qi kishte kenë kositë para disá ditve e ishte thá krejt.

— Sunde! i a priti grueja qi kishte ardhë me nji herë me pá të shojnë qi kishte kthye prej gjytetit; unde s' ást punë qi bâhet pse ást vonë, por nesor kemi me e hjekë per kadalë.

Djali tha se moti mund të ndrrote, se qerret ishin gati edhe puntorët ishin pá punë. Grueja pergjegji se nuk fryete ér shiut, e me bâ me pasë fillue kishte per t' i xanë nata.

Bernard-i rrite e ndigiote e nuk dihte çka me bâ, kúr befas i rá në mend letra e advokatit

— Pritni, bertiti, kam nji këshill me vedi, ást këshilli i nji nierit të madh, e më ká kushtue tre frank; ai ká me na qitë në dritë. Këqyn, tezeze, na kalxò se çka thotë, ti qi din me lexue tane shkrimet.

Grueja muer letren e çili e, ngurruetas, lexoi këta dy rreshta:

Pjeter Bernard, mos lèn kurr per me nesre çka mund të bajsh sod.

— Kështu thotë! i a bani me të madhe, i çuditun qi këshilli pershteti krejt per punë të tij, atëherë shpejt qerret, puntorët e puntoret e të qesin sanen mrendë!

Grueja desht prap me bâ ndo i kundershchim, por ai tha se nuk u bân nji këshill per tre frank, per me u qitë në manë anë e se duhej ndjekë fjalë e advokatit. Ai vetë desht me dhanë shembullin tue u bân në muje të puntorëvet e tue mos u këthye në shpí para se të mulohej e të qitej të gjith sana mrendë.

Eho shpejt pá se punoi me mend, pse naten moti ndrrote e nji shí i madh, qi nuk parame-

T' a njofim shoqishojnë

Nji pergjegje bashkëpuntorit të fletores „Gazeta e Korçës“

Bashkëpuntori i fletores «Gazeta e Korçës» Z. D. Panariti duket se në një ditë merzije e tue kenë fort i ngushtuem per mungesë argumentit edhe idénash per me shkruë një artikull, ká mendue me ndjekë udhen mà të kollajshme: me shkruë një artikull me të shame. Po thomi mà të kollajshme pse per me shá vjen fjala e rrjedhëshme prej vedit, pá fort mundë, dikû tue trillue, dikû tue smadhue të metat qi sejcilli nieri a shoqni domosdo ká. Ásht kollaj me pá qymen në sý të tjerve!... Ai edhe qi shán, natyrisht me veshë kritikuesit zelltár, e çon, a mendon se e çon vedin nalt, pse vëhet në një pozitë të naltë per me gjikue ata qi janë mà poshtë, shumë mà poshtë se ai. E sá mà me randsi e mà në shëj të jén i kritikuemi e i gjikuemi, aq mà nalt i duket gjikuesit se xên vendin. Nji vshtirsi veç ká këjo rrugë: qi i shámi mundet me pergjegjë e me shá edhe ai. E këjo punë duket se nuk i pelqen as bashkëpuntorit të naltlavduem. Si me i a bâ prá? Per me kalue ket vshtirësi ká mendue mos me shá një personë, por një gjytet, gjytetin mà të madhin e Shqypnis, Shkodren. Ásht këjo një veper atdhetarizmit — mbas mendes së tij — per me ðiftue në ket mnðyrë, me të sháme gratuite, zellin e madh qi i ngufon në zëmer. Na jemi teper të bashkuem, teper një mendjet e një zëmret, e ásht e nevojëshme per dashtëni t' atdheut qi të shkaktojmë pak dasí, pse kështú shkon puna edhe pak mà mbarë.

Tue fillue me thanë se vetë êmni i këtij gjytet, Shkodër, ásht fjalë e vshtirë me u shqyptue, êmen i «vrashgët», vijon tue i permendë të gjitha të metat o qi atij i duken të meta, me një *crescendo rossiniano* të çuditëshme e mbaron tue na ðnue, mbasi shkodranëve «nuk u falet lithargjia.» Aspak mshrir per né, mos me na njoftë kurnji létsim. Mbas me-

ndohej, shgrehi at natë n'at katund; e n' e nesre, kúr agoi ðrita, u pá ujët e lumit të ðalun jashta amet, tue marrë me vedi sanen e preme para ðisá ditëve. Të kositunt e të gjith bulqëve per rreth shkoi krejt dam; vetem Bernardi nuk kje aspak damtue.

Këjo sprovë e parë i shtini njaq besim në këshill qi i kish ðhanë advokati, sa qi ai, i zëllshem e i mbarë si ishte, u bâ nder mà të pasunit e atij katundi. Ai kishte per rregull pune këshillin.

«Mos lën kurr per n' e nesre çka mund të bájsh sod.»

ndimit të Z. Panaritit na ishim ðymí vjet mrapa, pse kúr të shkojsh në Shkodër, «duket... që vete në tjetër atmosferë... dhe të duket sikur ðëgjon me vesh urdhërat autoritare të Mbretërshës, Teutë.» I moçem ást gjyteti i Shkodres por «aq zilitarë e dashuronjës në të vjetrat janë shkodranët.» Si thotë ai, shkodranët kenkan të një mentalitetit të moçem, të ndryshkun, pse «nuk u pëlqejnë ndryshimet, «avazet» e ra, kanë besim të patundur në të gjeturat dhe janë çimentuar në këtë, me zemër e me mëndësi.» Kot mandej na kemi mrrijt në shekullin e njizet me gjith perparimet e çuditëshme, pse nder shkodranë nuk ká bâ kurrfarë efektiv. «As kurentet e shekullit njëzetë, as pasqyra e një Evrope të tërë nuk ká mundur ðeri më sot çkollitë gjukimet e gabuara që sot nuk lejohen më, në këtë qytet të math te veriut të Shqipëris. Shum dëndur shkodranët rrahin Romën, Vienën, Berlinin; shumë italianë, austriakë e gjermanë, shkelin Shkodren, po asnjë efekt përfatkeq, nuk po shohim të bëjnë këto lëvizje në jetën sociale.» Por çka e lodhë mà fort z. Panaritin e qi e shtyen mos m'i falë aspak shkodranët, qi kanë mbetë kaq mrapa, ást se «një vent të vetmuar janë dhe arësytet e mbetjes prapa, por për ato qëndra ku paraqiten pa pushim shembulla qytetërimi, për ato vënde që nuk mungon ðrita, nuk falet lithargjia.»

Kishem me dashtë tash me i ðiftue me prova bashkëpuntorit të «Gazetës së Korçës» se e ká gabim, por kishim me shkue teper gjatë, edhe ðrona se s' kishim me bâ veç se me thënë ujë në havan mbasi ást vshtirë me i a mbashë mëndën atij qi s' ðon me pá as me ndi. Por edhe qi nuk ká fort hije me hí e me lavdue vetin ase vendin e vet, si domos në faqe të bashkëatdhetarve. Kishem me dashtë me i kalxue me në të gjitha lamët Shkodra nuk ká mbetë, por me thënë pak, mrapa gjyteteve tjera të Shqypnis. Mjafton me qitë t' provë të vetme: këtú në Shkodër shtypen, tue lënë në njanë anë revista vetare, o revista o kah ana e landës e të paraqitunit nuk u a lënë ðalë revistave të vendeve të gjytetnueme. (Se mà ket t' onen nuk po e permendim mbasi... ást e jona). E çka ást mà teper, këto dy revista nuk janë të tashme, sod per neseser po kanë një histori shumë të gjatë. Shtypi ást një ðitëjsë i çmueshem i gradës së kulturës të një vendi e let Shkodres nuk mund të i a mohojë kush. Këtú në Shkodër ká trí a kater sala theatre

Shpallje konkursi për tekstin e një hymni të ri të Flamurit.

Komisjoni për Kremtimin e 25 Vjetorit të Vetqeverimit, me pëlqimin e Këshillit Ministrues i cili vuri në dispozicion shumë e çmimit, shpall një konkurs midis shkrimtarvet shqiptarë për një tekst origjinal që të zëvendësojë Hymnin e tanishëm të Flamurit, i cili Hymn atëherë nuk është origjinal shqiptar.

Komisjoni u bën apel gjithë shkrimtarvet shqiptarë të marrin pjesë me entuzjazzmin dhe me seriozitetin që frymëzon madhëria e subjektit.

Kushtet e Konkursit

1. Afati i këtij konkursi mbaron më 10 Qershor 1937 ora 6 pasdreke.
2. Komisioni shqyrtues do të zgjedhë prej dorëshkrimevet t' arritura rregullisht vetëm një, i cili do të ketë të drejtën e çmimit prej fr. ari 2000 (dymijë).
3. Dorëshkrimet duhet të dërgohen n' adresën e Komisionit për Kremtimin e 25 Vjetorit të Vetqeverimit në Tiranë dhe mbi adresën të shënohet: «Konkurs për Hymnin e Flamurit».
4. Dorëshkrimet do të jenë në dy kopje dhe do të shënohen me një motto ose pseudonim të pa perdorun më parë prej shkrimtarit. Kjo motto ose pseudonim duhet të figurojë mbi zarf të mbyllur me dyll; mbrënda në këtë zarf do të jetë emri, mbiemri dhe adresa e konkurruesit. Ky zarf do të hapet vetëm në rasë se dorëshkrimi del fitues.
5. Konkurruesit që nuk do të veprojnë mbas rregullavet të kësaj shpalljeje, do të perjashtohen nga konkursi.
6. Dorëshkrimet nuk kthehen. Garantohet msheftësija e zarfave mbi identitetin e pjesëmarrsve.
7. Komisioni do të njoftojë përfundimin e këtij konkursi brënda kohës dhe ditës që do të lajmërohen me anë të shtypit. Me një herë mbas shpalljes, Komisioni do të kujdeset për muzikimin e Hymnit të zgjedhur.

Komisjoni për Kremtimin e 25 Vjetorit të Vetqeverimit.

Të gjithë atdhetarët janë gëzue shumë për shpalljen të këtij konkursi. Komisioni për Kremtimin e 25 Vjetorit të Vetqeverimit me këtë konkurs ka gjetë mënyrën më të pershtatëshme e shumë të bukur për me nritë rinin të marrë pjesë, jo pasivisht, por me veprim të gjallë në këtë datë të madhnueshme. Poetët e ri me këtë rës kanë me përtri në mende e në zemer të vet ndiesinat më të flaktat e konceptet më të naltat për me dalë hymni i flamurit sintezi i atdhedashtnis e i historis nder perjudha më të spikatuna. Konkursi pra ka me kenë shkak të njëj levizjes të naltë ndiesinash të mdhaja e të bukra. Nzitim ka për të kenë natyrisht çmimi i

randësishe q' është shenjue, por më tepër krenaria shëjte q' fituesi ka për të pasë me kenë auktori i „Hymnit të Flamurit“ e me lanë një ernen, po thomi, të padekëshem.

Mbas këtij konkursi shpresojmë se komisioni ka me shpallë një konkurs tjetër për muzikimin e hymnit, mbasi në Shqypni sot lumnisht nuk na mungojnë muziktarë të persosun në hartin e muzikës europjane q' mund të ja dalin në krye qellimit. Atëherë hymni ka me dalë vertë një gjë kombëtare, i ndihmë i punuem prej auctorësh shqyptarë

kû tash më se pesëdhjet vjet, po thomi pesëdhjetë vjetë, përrështun çfaqen vepra dramatike, lirike e tjera shumë nder to origjinale. Shkodra ka, posë shoqninave tjera, shoqnit „Bogdani“ e „Rozafat“ q' kanë perse të krenohen për histori të veten e q' gjithnjë sot vijojnë me shvillue pa u lodhë një veprim të vjefshëm në hart muzikuer. E mbasi po permendim këtë hart Shkodra ka edhe ka pasë gjithmonë tash 50 a 60 vjet, banden e vet, me elementa, shkodranë e mjeshttra shkodranë. Enë sot janë në kujtim të shkodranëve mjeshttrat muzike Palok Kurti e Frano Ndoja. E për me permendë rrshitas edhe ndo 'i shprehje, si i thonë sot, të jetës shoqnore, po thona se në këtë gjytet janë dhanë e nepen për

vjetë «soirée»-ha këcimi kû marrin pjesë shkodranët me familje të veta. Në Shkodër ka 2 gjimnaze, posë normaleve etj., prej Shkodrës duhen sá e sá ftyra historike q' kanë luejt rol në histori të Shqypnis. Për të gjitha këta për bashkëpunimin e «Gazetës së Korçës» kenka letargji! S'ojm si kishte me kenë Shqypnija sot me këndë se të gjitha gjytetet e saja t' a kishin pasë veprimin e Shkodrës q' bashkëpunatori i asaj fletore e thirrka letargji! Kishim me dashtë me permendë gjerdjen e perparimit të Shkodrës edhe ndo flamë tjera por, si thame, kishim me shpallë tepër gjatë.

Pak tash vë kishim me pasë me z. Panaritin. Dihet se nuk ka dashtëni pa njoftime. Duhet

me njoftë njani tjetrin, me i a pá virtytet, mos me i a smadhue të metat per me pasë at nderim pá të cillin nuk perftohet dashtëniya. Shkodrani, nen regjimin e turkut, per mungesë komunikimesh, ka njoftë mã mirë vendet e hueja se gjytetet e Shqypnis, si edhe këto anasjelltas nuk e kanë njoftë Shkodren. Se mã Korçen veç se e kemi dijt se asht, se tjetet gjã s' kemi dijt per të: ashtu edhe Korçarët per Shkodër. Nder këto 25 vjet qi kemi kalue në pávarsí, kemi pasë mã teper relacjone, por gjithnji jemi mjaft larg per me pasë gjyteti me gjytet at njoftim qi ly-pet. Prãndej asht veper shëjte atdheudashtniye qi ga-zetarët sidomos t' a njoftin mirë gjytetin per të cillin donë me shkruet, tue hi kthellsisht në shpirtë të tij, tue shqyrtue mirë zakonet e tija, tue u a studjue me mende dashtniye historin, në nj fjalë të kën nj njoftim sã mã të plotë të jetës së tij per me i qitë

në nj dritë të vertetë lexuesave të vet. Po vepruem në ket mëndyrë kemi per të shtue nderimin e dashtë-nin per shoqishojnë, e me bã qi shqypëtarët të jën pernjimend të bashkuem, nj mendjet e nj zëmret. Vetem prej bashkimit asht uzdaja se mund të u a mrrijm aspiracjoneve kombtare.

Me perdorue dy peshë e dy masë, tue mbyllë sýt per të mira qi njani a tjetri gjytet kã e tue i shikjue me mikroskop per me i smadhue të metat qi të gjith kemi e qi per të pasë per t' i shikjue në dritë të historis shumë herë nuk kishin per të na u dukë ndoshta të meta por virtyte, kësajë i thonë me bã veper disfatismit.

Dy fjalë edhe me fletoren «Gazeta e Korçës», «Gazeta e Korçës» në kjoftë se don me shkruet e me gjikue mbí Shkodër, bã mirë të dergojë nj vrejtes objektiv, mã dashamirë të së vertetës, mã me zemer shqyptare, e sidomos mã arsyetues.

Nieri qi s' shifej

17)

roman i Jules Verne-s

Çka diftojshin tanë këto punë? Diftojshin se Guljelm Storitz-i kã kënë aty e fort kollaj edhe Ermani. Duket se ata nuk kishin kenë largue prej gjytetit mbas festës së fejesës, si kishim pas mendue na, e t' a diftote puna e ujit me sapun në lëgen t' odës së fjetjes, e zjarmi në furrac t' odës së zjar-mit. S'kã dyshim të dy ishin aty kúr kje bã perkui-zicjoni n' oborr, në lulishtë, në shpí e, tue hikë, ki-shin rrxue agjentin e policís, në roje në fund të shkallës. Kunora e martesës kje gjetë atje nalt në «belvedere» pse Guljelm Storitz-i duket se nuk i a kã mrrijt, i xanun befas prej perkui-zicjonit, me e marrë me vedí.

Per çka më perkittë mue, punët qi më kishin ndodhë gjatë udhtimit t' êm në *Dorotea*, tue u ulë Tunës prej Pest-it e në Ragz, u shvilloheshin prej vedit tek e mramja.

Udhëtari, qi un mendojshe se kã zdrypë në Vukovar, gjindej gjithnji n' aní, por nuk shifej

Un pvetshem vedin: prá ket pá-pamuní ai mund t' a perftote shpejt per shpejt. Ai duket e shduket si t' i këcejë anda, si t' ishte nj shtrigã me thuper të vet mnjistare qi bãn të pá-pásh-me trupin edhe veshen e vet, por jo sendet, ai kapë me dorë, pse na kemi pá kontraten e tuben e luleve tue i shkye, kunoren e martesës tue u bárt,

unazat tue hjellë në kishë. Veç se nuk mund të tho-het se janë punë mnije, mshefsína shtrigash; na jemi në nj lamë veprimesh reale. Shifet kjarhtë se Guljelm Storitz-i kã formulen per me kompozue nj lang qi mjafton me e pí... Ç'farë langut? Pa dy-shim njasi lloje qi kje në gotë qi u thye, e porsã pat kënë derdhë mbë tokë u avullsue. Cilla do të jenë formula? Qe çka na nuk dijt, çka na intere-son t' a dijshim, e qi ndoshta kush s'kã per t'a dijt kurr!...

E trupi i Guljelm Storitz-it a thue nuk mund të preket as s' mund të ket, kër bãhet i pá-dukë-shem?... Me kenë se kje s'vjet, nuk e besoj se mund t' i hikin dorë.

Me kenë se mundet nieri me a kapë per kra-hësh, per krahësh, per krejet, edhe pse nuk shifet, nuk kishte me mujtë të hikë. Ai asht i pá-páshem, por jo i pá-pekshem e prandë jo i pá-kapëshem. Të pá-kapëshem tanë vetet fantazmat, e na këtë s' kemi punë me fantazmat. E sado qi asht e çuditë-sme fuqia me të qon asht pajisë, nuk kã per të kenë aq e madhe e mrekullueshme sã me mujtë me kapë tue nieri e nj burgut.

Por me gjith këto arsyetime qi bãjshem un e qon të kishin bã kollaj fort edhe tjerët, gjendja qindrotë gjithnji shum e turbullt e sigurimi publik i

cartun. Nuk jetohej më veç me frigë të madhe. Nuk ishte nieri i sigurtë as në rrugë, as në shpí, as në ten as ditën. Zhurma më e lët në një odë, një drrasë dyshemje që kersitte, një kapak i lujtun prej ere, një mî në tavan, një micë n' aher, një mizë që të fluturote, pershkimi i erës neper një derë a një dritësore e mbyllun keq, gjithçka të bâte dyshim e të shtijte frigë. Tue u sjellë me punë shpije, në tryes tue hanger bukë, tue ndejë në mramje, në gjumë të natës, me kenë se të merrte ndo 'i herë gjumi, dyshohej mos të kishte hî ndo 'i i huej në shpí, mos t' ishte aty pranë Guljelm Storitz-i o ndo 'i tjetër tue ndi fjalët t' ua, tue spiue punët t' ua, tue hî deri ndër mshefsinat e familjes s' ate.

Mund t' ishte që ai german t'a kishte lanë Ragz-in e të kishte këthye në Spremberg. Por tue mendue mirë a mund të thote kush me siguri se nuk kishte për t' bā një rreng tjetër, e ndoshta më të madh, shpís Roderich-ejve?

E njimend, nonse pallati ishte i ruejtun ditë e natë, a nuk kishte mujtë ai me hî mrendë? E si të kishte hî mrendë a s' kishte mujtë me bā çka të doete vetë.

Prej kësajë mund të mendohet shqetsimi i njerzve, si i atyne që nuk shkojshin pertej punve të ndodhuna, si edhe i atyne tjerve që i smadhjoishin punët me fantazin e vet supersticioze.

Por në fund a mund të gjindej dala prej kësajë gjendje të mjerueshme. Flas të drejten un nuk shifshem kurrnji. Edhe nisja e Markut e Mirës nuk kishte muejtë me bā kurrfarë ndrrimit. Guljelm Storitz-i a nuk kishte fuqí me i ndjekë gjithkund, me një liri të plotë? Pá marrë para sýsh mandej se gjendja e Mirës nuk lëjote që të largohej prej Ragz-it.

E në ket kohë kû do t' ishte anmiku i ynë i pá-kapëshem? Kurrkush nuk kishte mujtë me diftue gjā me siguri, në mos të kishin ndodhë disa punë që diftojshin se ai gjithnji qindrote në mjes të popullsis, tue e tremë e tue i shtí mneren pá i hî ferrë në kambë.

E para e ktyne ndodhjeve na mbushi me idh-nim të madh. Kishin kalue dy dit plot mbas ndodhjes të tmerëshme në kishë të Sh' Mhillit, pá bā aspak më mirë Mira si kah ana e mendës si kah āna e shndedes pergjithsisht. Ishte kater qershuer. Mbas buket, tanë familja e Roderich-ejve, ém vllá e un, ishim të mbledhun në galerí, kû po bisedojshim se si me i a bā e si me u prûe n' at gjëndje, kûr një gaz krejt djalluer kumboi ndër veshë t' onë.

Të gjith u çuem në kambë të trëmun. Marku e

kapiđani Haralan, si të marrë, u lshuen me hov n' at ānë të galerís prej kah dukej se kishte ardhë ai gaz i mnërshem, por u ndalen mbas pak hapash. Mbas pak çasash pásh si të shndritunt e njij vetime, një teh tue pershkue një vizë të perkulun, e pásh t' ém vllá tue u mnjanue e tue rá në krahë të kapiđanit Haralan...

Ngava në ndimë të tyne ndersá një zā — zāni që më të gjith tash e njifshim! — shqyptote me një vullndet të çelikët:

— Mira Roderich s'ká për të kënë kurr grueja e Mark Vidal-it! Kurr!...

Shpejt mrapa páme ðeren e lulishtës tue u çilë e tue u mbyllë me zhurmë të madhe, e kuptuem se anmiku i ynë edhe 'i herë na pshtoi.

Kapiđani Haralan 'e un vendueme t' ém vllá mbi një sofa e ðoktor Roderich-u këqyri varren, që për fat nuk ishte fort e randë. Në pak ðit kishte për t' u shndoshë. Ket herë nuk kishte mujtë me i a mrrijt qellimit të vet.

Por a kishte shkue puna gjithmonë kështu?

Marku kje bárt në hotel Temesvar, e un u vuna brí shtratit të tij, tue rá në mendim e tue u mundue me i a gjetë fillin kësajë çashtjes kaq të nderlikue-me për me mujtë me i pshtue prej ðeke të gjith ata që un i kishem për zëmer.

Nuk kishem bā, tham të drejten, asnjí hap për të zgídhun të këtij problemi të vshtirëshem, kûr ndodhen disa punë tjera, jo të ðamshme, por të çuditëshme, bilë të thuesh të kota, e që më bāne fort me mendue.

Në mramje t' asajë ditë, me 4 qershuer, një ðritë e fórt, që kje pá prej sheshit Kurtz e prej tregut Coloman, u ðuk mbas ðritësore, më të naltë të kumonares. Një hû ndezun flakë ulej, çohej, lue e hillej, thue se një nieri ðote me i ðhanë zjarmin ndertësës.

Kryetari i policís, me agenta të vet, naene me 'i herë e u njiten me të shpejtë në maje të kumonares. Drita u zhðuk e, si kishte uzorjé zotní Stepark-u, nuk u gjet aty rob nieri. Për tokë ishte huni i ndalun, që qitte tym enë, e ndiej një erë ðruni të ðjegun; por ðiegësi ishte zhðukë.

O ai nieri — po thoni pá tjetër Guljelm Storitz-i — kishte hike jose ishte mshehë në ndonji skāj të kumonares.

Populli mbledhë në shesh lqte ndeshkimin, në sá ai failoi sigurish që do të qeshej.

N' e nesë, paraqite, prap një trimní tjetër në gjytet, që ishte në turbullim e me frigë të madhe.

(vijon)

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

FOLKLORE

P O S T R R I B A ¹⁾

I.

Postrriba është një krahinë kah lindja e qytetit të Shkodrës, fillimi, një një sahat rrugë larg prej këtij qyteti, andej e këndej brigjevet të lumit Kër e përtej fushës së Shtojit,

Komunja e Prostrribës, që e ka qëndrën tu ura e Mesit, shkon me nënprefekturën e Malcís së Madhe e këjo me prefekturën e Shkodrës.

Më çka duket këjo krahinë, në kohë të vjetër do të ketë pasë një rreth shumë të vogël, rreth atij vëndi, aty ku Kiri then qafën, tu rriba, prá n' atë vënd, që sod thirret Amaraj e më vonë administrativisht tue u shtue e shumë gjindja e ndoshta tue u pá edhe ndo'i nevojë erdh tue e zgjã rrethin.

Sod Postrriba përmbledh Bajrakun e Boksit, të Drishtit e të Sumës, krahina, që përshijnë shumë katunde. Dikur para luftës së Ballkanit merrte edhe Shllakun e Temalin, që sod shkojnë me Dukagjin.

Por në çka duket Postrribë e vërtetë sod, quhet, një vënd, ajo krahinë, që përshinë dy bajraqe Drisht e Boks, ndërmyet t' ujit të Vrakës, që del prej fundit të malit të Rrashit, kah veriu e ku është rriba, n' Amaraj, kah lindja edhe të Shtodrit, një shë, që lumon përfronda malevet të Dukagjinit të Poshtëm e derdhet në Kër, në një ví të drejtë me fünd të fushës së Shtojit, kah jugu e prëndimi.

Banorët e kësaj krahine në mes të këtyne ujnavet, për kah doket e zakonet, kanë disa ndryshime prej atyne të vëndevet tjera e má tepër ndryshimi shifet në veshje, sidomos ndër ato të gravet. Edhe për kah martesë këta katundarë nuk qesin bija prej këtij rrethi, veç ndo'i herë rradhë, në rasë të ndo'i shtërngicës; por edhe nuset, që vinë këtu, edhe këto të rradha, do t'i shtrohen mënyrës së jetesës së këtij vëndi, aq sa mos me u dallue prej shoqevet, që gjejnë.

Duket se këta katundarë me gjith se a mbajnë vedin malsorë, trashigojnë disa gjana prej të parvet, që banojshin këtu, ndoshta prej qytetasvet të Drishtit të dikurshem, pse shumë doke

e zakone ashtu edhe veshje e mbathje nuk përkojnë aspak me ata të fqijvet të tyne, të Dukagjinasvet e të malsorvet të Malcís së Madhe.

Me gjith se shumica prej ktyne banorvet a má mirë me thanë të gjithë janë t' ardhun prej krahinavet të ndryshme, si ka me u pá má tutje, kur do flitet veçanarisht mbi secilin fí, doke e zakone e tjera gjana të vjetra të këtij vëndi, nuk janë ndryshue, pse ardhacakët, ata që lanë vëndet e veta me u dyndë këtu, si thohet má e shumta prej gjaqevet, a me gjetë jetesë má të mirë, qenë shtërngue me i u përulë anasvet e me bá si bajshin ata.

Thohet së këjo krahinë para se të vishin Turqit ka qenë e popullzume, ndoshta má tepër se sod, por me t' ardhun e tyne që shkretnue e askush s' din me tregue se cilët janë banorë të lashtë. Edhe ajo pakicë ndoshta, që kishte ndëjë nën Turq e tjerë, që erdhen prej visevet tjera, nisi me u shtue, pa përsëri u pakue prej murtajës, që rá saherë, e por prap u popullzue prej gjindvet të visevet tjera, stërnipat e atyne janë ata të sotshmit.

Për kah besimi të gjithë janë Mysliman, veç një pakicës së vogël kah lindja, që mbahen Katolik.

Për kah toka këjo krahinë është má tepër mal gurishtë, gërahatë e aty - këtu me ndo'i sasi kodrash të buta, dhë i kuq e rrumbë. Në shumë vënde, ku është rrafsh është mbushë me dhë të butë o prej lymit, që kanë lundë ujnat o prej dorës së njeriut, që me gërmimë në shumë vënde del shkamb e në bregu Kiri mokën. Shumica e ktyne tokvet është pa - vade, veç atyne të paktavet, që janë bregu Kiri, Shtodri, Vrakës e Rraseku (edhe ky një sasi që del në fund të Maranajit e derdhet në Kër) e rradhë në një sasi nahtsije me shtratin e tyne; edhe këjo valitje është e shkurtë, pse këta njua pakohen e shtrasin shpejt. Një pakicë e vogël të vadiet prej krojevet, që janë të paktë sa mos me u përmëndë.

(Vijon)

Hashim Koplikaj

1) Për këtë fjalë shif „Illyria“ vj. I. Nr. 37. 4-I-1936, tu fjalor.

Alla moda.

Të gjithë e dijmë mirë se „*alla moda*“ don me thanë me shkue thik' e brisk me „*né e moçme*“ prandej për me shkue „*alla moda*“ sigurisht që don me thanë me shkue në të katërta „*né e soçme*“.

Në praktikë moda nuk është tjetër veçse një mishmash sterhollimesh gjithënduershë që ndrron për për porsit hana e Bajramit e që lot sidomos me botën femnore.

Por me gjithkta, na si të mëqem që jena, nuk do t' i a mbushim mënden vedit se gjithshka del modet do të konsiderohet e keqe sikurse madje nuk mund të hatrohet e të thirret e mir' e e pelqyeshme një gjë send vetun pse është „*alla moda*“.

Mbasi edhe moda ndër në ká marrë, as mundohet me marrë një zhvillim për të hududin, më mirë se kurrëgjá po bijmë disa shembuj:

1.) Të hecunit e femnavet „*né e moçme*“ ishte të hecunit e mbatun, i njerzieshem, i turpueshem etj. . . . Të hecunit „*alla moda*“ është të hecunit gjymnastikuer, dinamik e sherbez që për tjetër të çon mallin e atyne kapodaive të hershem që kujtojshin se të gjitha rrugat Bashkija i goditëte e i shtronte vetun për ato.

2.) Të folunit e femnavet „*né e moçme*“ edhe kuer i tokonte me kuvendë rrugës me ndo 'i të njoftun të tyne, ishte një të folun nen zâ, i ndalun, e i plot urti; të folunit „*alla moda*“ ká dashtë Zoti e s' është tjetër veçse një të kokorisun pulash t' egra i për kurrfarë njerzitet e i për kurrfarë krypet si thojshin ato të moçmit t' onë. Në sá flitet „*alla moda*“ shtati do të siellet e do të perdrilet tue marrë herë një pozë hartistike e herë ndo'i tjetër edhe më kritike, kama do të rrahët lét e lét për tokë (ndoshta për me i dhanë më randsi të folunit) e syni me bisht do të sqyrtojnë qoshe më qoshe rrugen e gjinden që kalojnë.

3.) „*Ne e moçme*“ vajza që u thirrte rrumullak vajz' e jo ndryshe, u veshte e u zbukurote pak ó shumë në ket mndyrë: pantofli, qarapë të bardhë leshit të punuem me dorë, brandavekë,

xhamadan, enteri, faculetë etj. . . ; „*alla moda*“ perkundrazi zojusha asë sinjorina *par excellence*: kundra me taki një perqik nalt, qarapë safi mndashit me azhurë (pse për azhurë dikush të qeshë mrapa) kostum mndashit ose stofet fantazi ku të jetë më i çmueshmi shterngue në bel në godi me i marr frymen vedit, buzët lye, ftyren mistrue, s'ynin kokorr, çehien falsifikue, flokët kaçurrel, fesin porsitakije asë kapelen me pupul patet asë bibet në një në s' (me të thanë mëndja se me dikë e ká) etj. etj.

Prite Zot rrezikun! ká me bertitë udoshta me 'i herë ndo 'i sinjorinë shpirt' algjebrike e pseudoaristokratike; ky për tjetër e paska mendën me na vesh' edhe 'i herë me brandavekë.

Oh! qetsonju mori lulet e prendverës pse nuk jam aspak i atí mendimit, e madje, pasha shpirtin, se edhe bé po më bân me bân, i u këshilloj që brandavekvet e qarçafavet epni shkrepçen në fund të kopshtit, a për më mirë rueni për ditë karnivalesh, por . . . edhe moda e luksit i tepruem me buk kollomoqe në bark (e çka po dí un madje) nuk po ká të shkuem mori lulet e prendverës! . . .

Lupi

Nji gjethit

Sado që bjerrë ké o gjeth njëren e blerë
E prej gjallnis vetem një trajtë të kuptohet,
Objekt kujtimesh për mue jé perherë,
Ké vleftë sá një visár që teper çmohet.

Mi t'ý lotoj: më duket se të kthen njomsija,
Por kot, i thát prap metë, gjethaje së ndryshon,
Me sá e asajë që të kputi kthen dashnija
Që zhdukë perherë: mi tokë më nuk jeton.

Elsa

Perhapnje të Perkehënmën „CIRKA“

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

SHTYLLA E LEXUESAVET

P. T.

C I R K Ë S

Vend

I nderti Z. Drejtuer!

Mbassi në shtyllen e lexuesave po shkruhen gjithfarë artikujsh, lutemi të keni mirsinë me i pranue njikto dy tri fjalë kritike.

Shofim se shkruesi i jonë, i mbshehun në pseudonimin Gojaniku po kritikote djelmnin e sodit, e cilla në rastin e Karnevaleve kan këndue kangë jo Shqiptare, d. m. th. Quando suona Veronica, Chitarra Romana e sa canzonette tjera, dhe se janë tuj lanë mbas doret kangët e vallet qi babë gjyshat t' onë na i kan lanë trashigim.

Mandej thote se studentat t' onë të cillët populli i dergon atje për me marrë dije e kulturë kanë harrue ndiesitë Shqiptare. Kujtoni Z. Juej se studentat porsa të mbërrijnë në universitet do t' zbatojn veset e marrinat e gjyshave t' onë të cillët kan shkue ala Turka? Jo more djalë!...

Mjerisht sot jemi në shek. XX. Z. Juej thoni pse kto kangë nuk i perkthejnë ose pse nuk i a pershtashtasin fjalët. Këtu keni arsye; por tuj kenë se na jemi studenta dhe jemi të xanun me mësimet, ju lusim shumë Z. Gojaniku ti pershtatin ti perktheni ju në giuhen Shqipe, e mandej ke për të pá a po i këndojmë a jo.

Madje të gjithë kangët Shqipe, qi gjinden djelmnija i ka këndue deri sa ja xorme bojen.

Ju ju pelqenka ma teper qi djelmnija të këndojnë sbashkut, kangët e ahengut t' gjyshave t' onë.... t' cillat është turp e faqe e zezë me i permend e jo me i këndue.

Çka më duket, ju nuk ja paskeni haberin (si thona na shkodranët) muzikës moderne athera puna ndryshon.

Për kaq po i lamë në njanen anë kto kangë e po kapena me kangët orientale (ala Turka) të gjyshave t' onë, p. sh.:

Të shtunden mbrema sahati shtatë

ishite mbledhun t' gjithë dyrnjaja etj.

mandej me çue kangen me zyl e në bertitë të madhe! Çou, Osja i Falltores se të njalli pers Gojaniku në shek. XX. Athera me ket mndyrë,

kena me ja knaq zemren Z. Gojanikut, bashkë me pleqt e plakat të cillët i kan mëtë në tuf t' fesit e kujtojnë se ende është koha e ballhutës. Mandej kena për të pá se kena me perparue si shtetet tjera. Prit gomarë sa të dalë terfoja.

Tesh po i lamë kangët e po kapena me disa fjalë qi Z. Gojaniku i ká permendë si p. sh.:

Stigmatizue, frenetike, autodidaktisht, invazion e snobizem.

Zotnija e Juej pse nuk i perdorni kto fjalë në giuhen Shqipe si ti tka hanë e ti ka lanë i pari, por shkon e perdorë fjalë Franceze e Ingleze të cillat populli nuk i kupton në asnjë mëndyrë veç me kerkue nder fjalorët me i gjetë? Ndoshta Z. Gojaniku nuk e keni ba për tjetër veç me na ditue se keni xanë edhe Frangishten e Inglishten? Jo more djalë e keni gabim, se po të marrim e po të vëjme, shofim shkrimtarët të cillët permenden e çmohen vetem e vetem se nuk e kan bastardhue giuhen e kan shkruë me një stil të kjartë. Mâ parë të vëhet në zbatim kjo e atherë të kapena për punë të kangve e cilla është mâ e mbarmja birë kavallit.

Për ket herë kujtojmë se shkrueme mjaft giatë.

Fija e Dodona

(Sk. R.) — Nuk e dijm në se e në ç' mëndyrë ká me pergjegjë „Gojaniku“, por në n'a duket se është qindron këtë: tue kënë se nuk kemi (posë ndo 'i perjashtimit të vogel) kangë shqype me melodina europjane, — a má mirë është me këndue kangë në gjuhë të huej a por kangë shqype popullore? — Nder dy të këqija duhet me sgiedhë má të lëten. Kështu, n'a duket se ç' do shqypër i mirë, pjesen e parë të pvetjes kishte m' e perjashtue pá tjetër mbasi sod, me një Shqypni të lir, kangët në gjuhë të huej kishin me i a vrá veshin në një mëndyrë të padurueshme.

E verteta është se sgidhja má e mirë kishte me kënë qi rinija e jonë të kët në gojë kangë mbas frymës europjane të muzikueme prej shqyptarësh me fjalë shqype. E ket e ká thanë edhe „Gojaniku“. Por kúr këta s' janë?

Me gjithkëta, të cilat do rrymë si të ndjekin rinija, jemi të mendimit, se as kangët popullore e vallet, nonsë në pikëpamje të hartit nuk kanë një vlerë, nuk duhen qitë në harresë, natyrisht tue sgidhë má të bukrat e tue lanë në njane anë ato qi në gojë të rinisë ndërshe nuk kan hije. Shembullin klasikin e ep Magjarija me muziktarin e madh Liszt i cilli, me vapsodin magjare qi shkroi, kangëve popullore u siguri një vend nderi. Madje a nuk ndijm na gati për gjithë këtë në një kangë popullore e kombtare të dhununa për shpallje të ndryshme (Beograd, Budapest, Bukuresht etj.) qi në pikëpamje të hartit, disa prej tyne, lanë t' me dëshirë?

BIBLIOTEKA PUBLIKE
MARIN BARLETI
SHKODER (2018)

MARRIM E BOTOJMË:

I Nderti Zot, Drejtor,

Kam lexue me vemënde artikullin e „Gojanikut“ mbi çashtjen e muzikës popullore, e tue e gjetë me vend zemrimin e tij kundra kangëve në gjuhë të huej, po ju bashkanjes një poezi për t' u këndue mbas melodisë së H. G. Nægeli „Freut euch des Lebens!“ zjerrë prej „Liederbuch“ t' E. Mirus, Wien 1906, fq. 99. e cilla është mjaft e njoftun. Vjerrsha është origjinale e premtoj se s' kam m' u kursye edhe tjera herë me ju dërgue ndo 'i poezi tjetër të pershtatun melodive të këndueme.

Urojmë që shpejt të dalë edhe ndonji muziktar shqiptar që të komponojë edhe melodi origjinale, pshtetë nder valle e kangë të moçme popullore, për me dliurë kështu që do kangë të huejen të moçme edhe të tashme.

Gzim Prendveret

Çilni, prá, vjolleca
Se himë n' prendverë:
S' u rrën má dimni,
Jo, kurrnjihërë!

T' luloje péma n' mal e n' vrrí,
Der dje mlue m' borë e m' akull ngrí:
T' shperthejë blerimi për gjith anë,
T' gezojë natyra e tănë!

Çilni, prá, vjolleca etj.

Ç' po hidhen kingjat
Livadhít t' blerë!
Ç' po siellen flutrat
Ne ket prendverë!

Nder ara e nder livadhe
Jehojn veç kangë e valle:
A i ndieni lugjet kah ushtojn
E malet kah shungllojn?

Ç' po hidhen kingjat etj.

Mrríjten dallndyshat
Edhe një herë:
A e ndieni kangen,
Qí ushton nper erë?

Dallndyshat qyshse erdhen
Kerkojn të ngratat çerdhen:
A i ndieni ajrit kah ankojn
Si n' váj, kúr fluturojn?

Mrríjten dallndyshat etj.

Dashamiri i hartit

Dromca historije

Dhantija me vend

Nji alkimist, i cilli lavdohej se kish gjetë mëndyren e mshehtë se si me bâ arin, lypte një çmim prej Papës Luanit X. Ky dukej si të dote me i a ndigjue luten.

Çarlatani ishte në gëzim për nafakë aq të madhe; por kúr këtthei prap te Luani i X, ky urdnoi t' i epej për çmim një strajcë e madhe por bosh, e i tha:

— Mbasi din me bâ arin nuk ké nevojë për tjetër veç se për një strajcë me e shti mrendë.

Nji pergjegje e Milton-it

Milton, vjershtari i madh, me armë në dorë i kishte kundërshtue Karlit II, që mandej mujt me hypë në fron. Duka i York-ut (mâ vonë Jaku II) si shkoi një ditë me e pá, gaboi e i tha:

— Zotni Milton, a së mendon se të bjerrunt e të pamit të sÿvet është ndeshkimi i Zotit për tanë ato shkrime që ké botue kundra babës s' ém? (Milton ishte i verbët dy sÿsh)

— Me kenë se mjerimet duhen të njehen si ndeshkim i Zotit — pergjegji poeti — Madhnija e Juej duhet të mendojnë se un kam bjerrë vetem sÿt sá që babës s' Uej i ká shkue kryet.

Në gjygjë për 3 qindtarë

Ká nja disá vjet që një bankjer Parisit u kujtue, se tue marrë një biljetë për një udhëtim në hekurudhë, i kishin pasë marrë 3 qindtarë mâ shum (fr. 17.35 në vend 17.32) e lypí prej Shoqnis t' i këttheheshin 3 q. Shoqnija as nuk i vuni vesh e ai e çoi punen në gjygjë. Shoqnija kje dñe në të parin gjygjë, n' apel edhe në diktim e ju desht me pague 3 qindtarët edhe fr. 80 mí për shpenzime.

Urdhëni

Rothschild-i, miljarde i madh, kishte një depozitë të madhe pamule në New York. Telegrafoi përfaqësuesit të vet me i shitë kúr çmimi e kët mrríjt në një naltësi të caklueme. E priti njo 'i ditë mâ teper e kështu, tue u çor gjithnji çmimi, mujt me fitue mâ teper 200.000 fr. I telegrafoi me një herë Rothschild-i përfundimin e merrë të shites, e shpejt mrapa muer ket telegram:

„200 mí fr. që keni fitue tue mos i ndigjue urdhëni t' onë nuk i dote por mbani për vedí. Me soð nuk jeni mâ në onë t' onë“.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Moshë e veprim

Revista hingleze «The English Review» boton një artikull i cili merret me zotsin e punës të njerzve nder moshët e ndryshme të jetës.

Thohet n' at artikull se disa vepra shumë të nalta kryhen shumë herë në të njëjtën, por me gjithë këtë, njerzimi na paraqet shembuj të mjaftueshëm këtu shi në moshë të motnueme u kryene kryevepra të shkelqyeshme, kështu që si ka si pranohet kurrësi teza se vetëm rinia ka fuqi me prodhime vepra gjeniale. E këtu artikulli paraqet disa shembuj njerzish shumë të vjetër me moshë që kanë vepra të padekësime.

Kanti shkroi veprën e vet: «Mëndime përmbi çmimin e vertetë të fuqive të gjalla» kurr ishte 23 vjetsh, por botoi «Kritiken e arsyes së diltë» kurr ishte 57 vjetsh. Händel e Meyerbeer kjene të dy komponista që nisne me punue tuj këne shumë të njëjtë, por i pari shkroi Oratorin e vet «Ngallnjimi i kohës» tuj këne 72 vjetsh, e i dyti Operen «Afrikanja» po n' at moshë. Verdi komponoi at veprën e vet plot mjeshtri «Otello», 71 vjetsh, e tjetren po gjithënjë at të shkelqyeshme «Falstaff», në të 80ten vjetë të jetës së vet: Isaac Disraeli botoi librin e vet «Amenities of Literature» tuj këne 75 vjetsh; këjo kje edhe mosha në cillen Bismark-u kje hjekë prej kambet si kanqeljer i Germanisë prej Perandorit t' atëherëshëm që s' lëte t' i baje kush hije. Victor Hugo shkroi, tuj këne 75 vjetsh «Historin e një deliktit» 77 vjetsh «Papen», 78 vjetsh «Gomarin», 79sh «Kater ërët e shpirtit» e 80sh «Torquemadan». Humboldi e filloi veprën e vet të madhe «Kosmos»

76 vjetsh, e e mbaroi tue këne 90sh. Lamark-u e plotsoi veprën e famëshme të veten përmbi historin natyrore tuj këne 78 vjetsh. Goethe e kreu «Faust-in» e vet 80 vjetsh e shi në ket moshë kaq të shtfeme e filloi «Historin botnore», edhe jetoj mjaft sá m' e pá të mbarueme, pse diq 91 vjetsh. Tennyson ishte 83 vjetsh kurr shkroi «Crossing the Bar».

Si shëmbuj të njëj fuqije si trupore ashtu shpirtnore kemi Moltke, që 88 vjetsh kje kryetari i Shtetmadhoris prusjane, e Gladstone që, në moshen 83 vjetsh u bë kryeminister për të katerten herë. Michelangelo 89 vjetsh punote ende me zell nder «affreschi» të vet, e aj mjeshtri tjetër, Tiziani, pikturoi «Luften e Lepantos» po aso moshe. Thomas Edison-i, i cili diq në vjeten 1931 tuj këne 84 vjetsh, bëni, mbasi kishte kalue moshen e mesme, sa e sa hetime të reja që vjeftne për dobí të madhe të njerzimit, e punoi në Laboratorium të vet deri në smundjen e mrame. Lista e atyne që në kohë të shtyeme zotnuene plotsisht të gjitha fuqit e mendes e shpesh herë edhe të trupit asht shumë e gjatë, e na po permendim vetëm edhe disa nder ata që janë gjall ende: Masaryk-u, deri tash kryetari i Republikës Çekoslovakë, 84 vjetsh, Henry Ford, miliardari «mret» i automobilave, vjershtari indjan Rabindranath Tagore e George Bernard Shaw, shkrimtari i famëshëm ingliz, shembull i jashtzakonshëm energije trupnore e mendore i cili, në zotnuen të plotë të fuqive të veta, para pak kohë bëni një udhëtim rrokull botës.

BIBLIOGRAFI

Mbërritjen në Drejtim t' onë:

Corneille — Polieukti — Tragjedi (Kryevepra të Jetersis Kristjane) përkëthim prej Z. e Z. Botim i «Lajmtarit të Zëmres së Krishtit» Shtypshkroja «Zëri e Pavarlyeme» Shkoder 1936 — çëmimi 4 lek
Ernest Kolliqi — Poetët e mëdhaj t' Italis — Vëllim i dytë — Shtypshkroja «Nikaj» Tiranë 1936

(Recensionit për «Termi»)

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

NË HIJE TË ROZAFATIT

Me 25 të k. m. ká hí në fuqí lig'a per reformë të mbulesës së fëtyrës së grues. — Këjo reformë aq me randësi ástht e para e atyne réformave të mëdhaja qi Qeverrija e jonë ká pregatitë e ástht tue pregatitë per perparimin e jetës shoqnore t'onen, per permirësimin e gjendjes s'onë të vshtirë ekonomike e të tjera çfagjeve të jetës Shqyptare. Prej të gjithë gjytetve të Shqypnis u kanë mrrijt Nalt Madhënis së Tij Mbretit, ashtu edhe Qeveris Mbretnore telegrame pergëzimitjle falënderjet. Edhe Shkodra ká ðergue dy telegrame e qi këtú mã poshtë po i botojmë.

N. M. Tij ZOG I. Mbret i Shqyptarve.

Tiranë

Të prekun prej një entusiázmí të papërshkrueshëm me rastin e reformës së lumnueshme, të librimit t'onë nga mbulesa e shëmtueme, zakoni i krijuem prej rethanave të frikës e të shtrëngesës të një pushtimi t'errët shekulluer i lutemi Nalt Madhënis s'Uej Mbretit t'onë të Madh e reformator Shpëtimtarit të Kombit përgjithësisht e veçanerisht të Shkodrës me prauue falënderimet dhe mirënjoftjen t'onë më të thellë per emancipimin dhe ðaljen në dritë të gruas shqiptare muhamedane.

(Vijojnë 88 nenshkrime të zojave muhamedane)
Shkodër 17-III-1937

Shk. T. KOSTAQ KOTTA
Kryetar i Qeveris

Tiranë

„Tue pritë me kënaqësi reformen shpëtimtare për librimin e naltësimin moral dhe shoqnor të gruas dhe zhdukjen e tradicioneve të këqija të mbetuna prej robnis shekullore parashtrojmë Shkelqesis s'Uej falënderimet dhe mirënjoftjen t'onë të thellë për këtë vepër madhështore.“

(vijojnë 88 nenshkrime të zojave muhamedane)

Grupi K. Th. Rozafat tfaqi me 29 të mojit të kaluëm Dramin „Artaksersi“ të punuëm lirisht shqyp prej P. A. Fishtës mas shkrimtarit të permendun. *Metastasio*.

Drami, n'at perpilimin e vet, ástht i veshun me ðisa shena pernjimend prekse, masi më të spikasin me një gjallsi të bindshme, si shperblimi i virtytit si edhe ndeshkimi i vesit, prandej të terhjekë me marrë pjesë të gjallë në çdo shndërrim qi bâjn lojtarët rreth zhvillimit të copës së vet.

Edhe perkthimi në gjuhë shqype ástht mjaft terhjekës, sado qi, per shkak të seksit fëmnuer, qi enë s'merr pjesë ndër né perkthyesit i u ðesht me

shndërrue ka 'i herë edhe permajtjen e shenavet t'auktorit.

Lojtarët, të njoftun edhe perpara ndër kso tfaqjesh i ðhanë edhe mã shkas suksesit, qi pat ðrami, qyshse u lyp me u tfaqë edhe per ndo 'i herë tjetër, e jo veç ktú në Shkodër por edhe në Tiranë.

Pergzohemi me ket ðegë theatriste edhe urojmë kunorë të reja në lamin e tfaqjeve, tuj ðishrue njherit edhe një t'avitun të perzëmert me trëngun e parë, qi kshtú, të mledhun tok të kenë edhe mã shpresë per succese perherë e mã të lumnueshme, masi «forca e bashkueme ástht edhe mã e qindrueshme»!

©

Në Shoqnin „Rozafat“ ástht zgiedhë pari-ja e ré: *Kryetar*: Z. Luigj Daiçi; *Nenkryetar*: Z. Gjon Shllaku; *Sekretar*: Z. Ndoc Radoja; *Këshilltarë*: ZZ. Gasper Alimhillaj e Gegë Marubbi; *Arkëtar*: Z. Ndoc Gjonej; *Llogaritár*: Z. Kel Kraja; *Ekonom*: Z. Pjeter Kovaçi; *Pleqsí*: ZZ. Kel Marubbi, Nðrek Kaçulini, Kel Luka.

MBRETNIA SHQYPTARE

Bashkija e Shkoders

Shkodër, me 13. IV. 1937

1 SHPALLJE-ANKANDI

Me 20 Prillë 1637, ðiten e Marte, prej orës 2-5 mbasðreke në Zyren e kësaj Bashkije e para Kshillit të saj ka per t'u zhvillue adjuðikata per ðhanje në sipermarrje mbushjen e rrugave Dervish Beg e 28 Nðanduer dhe ndreqjen e kanaleve të tyne.

Gjashtësija e rrugave perbahet prej 530 met. e ajo e kanaleve, në të dy anat, prej 1060 met.

Adjuðikata ðo të zhvillohet me anë ofertash të të mëshehta të cilat ðo të përmbajnë zbritje perqindëse mbi shumen e preventivit qi kapet në fr. ari 3114.

T'interesuemit per shpjegime e hollësina mã të gjata të drejtohen në ket Bashki.

2 SHPALLJE-ANKANDI

Me 28 Prill 1937, ðiten e merrkuere, prej orës 2-5 mbasðreke në Zyren e kësaj Bashkije e para Kshillit të saj ka per t'u zhvillue adjuðikata per ðhanje në sipermarrje mbulesës e vís mbas pallati ttë Prefekturës me një gjatësi prej 530 metrash.

Adjuðikata ðo të zhvillohet me anë ofertash të mëshehta të cilat ðo të përmbajnë zbritje perqindëse mbi shumen e preventivit qi kapet në fr. ari 4.200.

T'interesuemit per shpjegime e hollësina mã të gjata të drejtohen në ket Bashki.

Kryetar i Bashkis:
Zejnel Prodani

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Per me largue të keq.

- Tet ditë lëje? Po pse?
- Më ká dekë grueja, zotní kryetár. Kur zotnis s' Uej u ká dekë zoja, keni pasë marrë lëje një muej.
- E ju doni me krahazue dhimen e një nëpunësit t' ultë me atë të njëj kryetarit?

⊙

Sala e bukës ka një ndryshim të madh me sala të Parlamentit, të Komisjonevet, të Bashkivet etj. pse aty nuk çilet goja kurr kot.

⊙

Kishte kenë një herë një bankjer që kishte shumë pare, edhe një vajzë të bukur. Mbate në punë edhe një djalë, i vorfen i shkreti, porse i mëçem sá s' ká, e që zëmra i hiqte mjaft me marrë vajzen e zotnis.

Çka bân? Shkoi një ditë te z.Nushi, një bankjer tjetër që kishte edhe ai shumë pare e që i a njëftë atij djalit zotsin që kishte, e i tha me e shtë në shoqni të tij.

- A jë i marrë!
- E me këne se martohem me vajzen e zotnis s' em, atëherë a kishi me më marrë për shoq?
- Atëherë po.
- Djali ngau te bankjeri, zotnija i tij, e i lyp i vajzen.

- A jë mirë ndër mend?
- E me këne se hîj në shoqni të Bankës së z. Nushit, atëherë a kishi me m' a dhanë?
- Atëherë po.

E qe si i dël atij djalë me marrë vajzen e bukur të njëj bankjerit të pasun e me u bá shoq i njëj bankës së madhe.

⊙

I dëjuni:

- Të lutem, më kalxó se kah e kam shpín.
- Çka di j un kû e ké ti shpín?
- Kuptova! Kenke dëj edhe ti.

⊙

Tue bisedue me një Zojë njani, që s' i prate goja kurr, dël e tha:

- Kush merr grue është i marrë
- Zoja pergjegjë:
- Po çudë j u enë jeni beqár?

⊙

Gjoka është kah niset për një udhëtim e tue n' automobil e shef Pjetri miku i tij:

- Kû po shkon?
- Udhëtim martese.
- Kênke martue? Po kû e ké nusen?
- E kam lanë në shpí.
- Në shpí? Po a thae se po nise për udhëtim martese?

— Æshtë puna kështu: tue kenë se me udhëtim ndër këto kohë kushton tepër shtrejt, e në tjetër anë një udhëtim martese duhet bá, atëherë un e grueja e eme kemi qitë short e... më ká rá mue.

⊙

I vjen tek e mramja një zojës pelicjá që tash s' mot kishte dishrue. I shoqi ká pague pësëmí fran për të.

Zoja është e lume; i báhet qefi se është e madhe astari mëndashi, qymja e lmuet e në fund thotë:

- Kushedi se shtasë janë dashtë për me qit ket farë mblojet t' elmuet!
- Shumë sigurisht: pergjegjë i shoqi; — po për me e blé është dashtë vetem një shtasë.

⊙

Karrocëtár, sá po më lypë për me më çue mu e gruen t' eme në Shirokë.

- 8 lek, zotni.
- Po mue vetem?
- 8 zotni.

Burri atëherë siellet kah e shoqja e i thotë:

- A shef, moj, se ti nuk ké kurrfarë vëjftjet.

⊙

— Pjetër, fëmí i keq! ké hanger tanë at cop pite pá mendue aspak për motren t' ande!

- Po si s' kam mendue për të! Un kam pas menden gjithmonë te ajo sá jam kenë tue hanger pse drojshe se po vjen para se a mbaroj.

⊙

Leci, pësë vjetsh, është pak teper i mëçem.

Një ditë i thotë t' et:

- A din, babë, se me m' u martue?
- Kqyre! Po për kë?
- Due me marrë gjyshe t' eme.
- Gjyshe? Gjyshe nuk t' a bá me e marrë pse është nëna e eme.
- Po pse? e me ti ké marrë nënen t' eme.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Konkursi Nr. 8

Puzzle

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
8				
10				
11				
12				
13				

- 1) Perðoret per punim të tokës
- 2) Varrë
- 3) Të thanunit po
- 4) Element i rëndë
- 5) Limâ i Shqipnís
- 6) Të gjitha ðyrt i kanë
- 7) Kush . . . nuk tretë
- 8) Shkoðra e ká madhshtore
- 9) Afer
- 10) Jo larg Shkoðret
- 11) I shveshun
- 12) Pusí
- 13) Nðritë shpín e malsorit

Gjëni 13 fjalë 5 germash, prej të cillave e para është gjithmonë P. e qi do të kën veshtrimin e distuem per . Në kjoftë se fjalët janë gjetë drejtë, shtylla e mjesme, prej s' naltit poshtë, do t' apë titullin e një kryevepres së literatyrës s' onë.

Zgjidhjet e percjelluna prej talonit qi gjindet këtë në fúnnd do të na mbërrijnë deri me 4 Majë.

Ndermjet të zgjidhsave ká m' u qitë në short një objekt i bukur per tryez.

C I R K A	
Talon pjesëmarrje	
në Konkursin Nr. 8.	

L A J M

Agjencia e lundrimit „JADRANSKA“ Durrës ka nderin me njoftue të gjith klientet e et edhe publikun, se me stinen e verës orari i ardhjeve-ikjeve t' avulloreve nder limanet **Durrës, Vlonë, Sarandë** etj. që me 1 Prill 1937, zëvendsohet me orarin e ri si tregohet në pasqyren ktu poshte.

Susak-Trieshtë-Piré

L I N J A Nr. 58

Mbrijtja nga Jugoslavija	Nisja per Greqi	L I M A N E T	Këthimi nga Greqija	Nisja per Jugoslavi
Marte 6.—	Marte 10.—	DURRËS	Diele 6.30	Diele 8.—
Marte 16.—	Marte 19.—	VLONË	Shtunde 23.—	Diele 0.30
Merrkure 1.—	Merrkure 4.—	SARANDË	Shtunde 16.30	Shtunde 17.30

Si perherë, ashtu edhe kndej e mbrapa Shoqnija u shron klientave të vet çmime të pakonku- ueshme per udhtime e transporte mallnash tue ruejtë rregullin e zakonshme ne bashiplinë dhe sherbm e kujdesëshem. Me linjen e udhtimit deri në Piré, Shoqnija merr perper transportin e mallnave që vijnë ga çdo anë me destinacione per Shqipni.

Krye-Agjencia e Shqenis s' Avulloreve
të Lundrimit „JADRANSKA“ Durrës (Shqipni).

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Per çë do veprim noterjal qi mund të keni nevojë drejtonju

NOTERI PUBLIK

Dr. EDUARD SUMA

(i diplomuem në fakultetin e Drejtësis t' Universitetit të Torino-s)

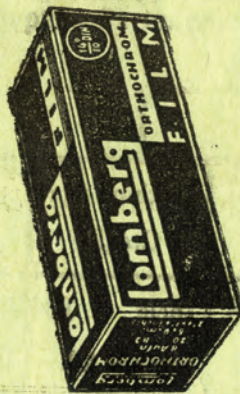
në SHKODER

(Rruga Washington, kundrejtë „Lulishtës Popullore“)

kû pûnët t' Ueja kan me ju krye perherë me shpejtsi e ndergj
e keni me pasë të gjitha këshillet qi mund të ju lypen.

L o m b e r g

tesh mâ po thuej në gjith krahinat e Shqipnis,
si nder kombe tjera, njifen filmat fotografike të
firmës Lomberg

ME KTO DASHU-
NORËT E NATYRËS
RUEJNË KUJTIMET
MA TË KNAQSH-
MET E JETËS SË
TYNE

KUSH S'I NJEF T'I
PROVOJË.

GJINDEN PER SHI-
TJE NDER DYQA-
NET MA TË PARAT
E ÇDO QYTETI TË
SHQIPNIS.

Perfaqshues i pergjithshem per Shqipni:

Dedë Jakova — Shkoder.

Pulla Shqypëni

ashtû edhe

Pare të vietëra

blej prej të gjitha llojeve

ZEF PRENDUSHI

Shkoder

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)